

Megmérték, mennyire aktívan idősödik egy magyar város

Jóval meghaladja az összmagyar átlagot, és két éven belül az európai középértékhez közelíthet Székesfehérvár aktív idősödési indexe, amelyet a Corvinus egyetem vezetésével magyar kutatócsoport alkalmazott először hazai városra egy komplex felmérés részeként. Az eredmények alapján a város ezüsthangelésére javaslatcsomag készült.

"Ránk fog szakadni a korfa, ha nem lépünk" – ez volt az egyik legfontosabb hajtóereje annak az idősödéskutatásnak, amelyet Székesfehérváron végzett négy magyar kutató. Rosta Miklós docens és Katona Márton adjunktus a Budapesti Corvinus Egyetemről, Wéber László György innovációkutató, szociálpolitikus, valamint Farnady Judit, a székesfehérvári Silver Age Factory Nonprofit Kft. ügyvezetője arra volt kíváncsiak, mit lehetne tenni, hogy az idősödő emberek élete jólétben teljen az egyre inkább elöregedő társadalomban.

A város helyzetét kérdőívvel, fókuszcsoportos beszélgetéssel, mélyinterjúkkal, civil szervezetek megkérdezésével vizsgálták. A felmérésben csaknem 600 idősödő székesfehérvári ember válaszolt, és kiderült: a legjobban a kevés nyugdíj, az egészségi állapot és a magány nyomasztja őket.

Meghatározták az ENSZ és az Európai Bizottság által kifejlesztett, ún. aktív idősödési indexet is Székesfehérvárra. Ez a mutató a foglalkoztatottságot, az ún. társadalmi részvétel fokát, a független, egészséges és biztonságos élet feltételeit, valamint az időskori aktivitásra való képességet térképezi fel. A város mérőszáma 2024-ben 34,15 pont volt, ami jelentősen meghaladja a 2018-as összmagyarországi értéket (30,5), de nem üti meg az európai átlagot (36,8). A kutatók szerint a jónak számító madridi szintet (36,5) következetes munkával akár két év alatt el lehetne érni ebben a városban.

A megkérdezettek anyagi helyzetének egyik jellemző eredménye, hogy 23 százalékuk pénzügyi okok miatt nem tud elmenni fogorvoshoz, egyharmaduk nem képes 145 ezer forintos váratlan kiadást finanszírozni. Ugyanakkor a válaszadók 68 százaléka érzi úgy, hogy átlagos az életszínvonala, 22 százaléka pedig úgy, hogy jó. Az idősek 30 százaléka ritkán vagy soha nem érzi magát jókedvűnek vagy derűsnek.

„Van, amiben jobban állunk az európai országokhoz képest, például nálunk sokkal több nagyszülő foglalkozik rendszeresen az unokájával, mint más országokban, ugyanakkor az önkéntes munka – ami értelmes, hasznos elfoglaltságot jelent és emellett új barátokat is lehet szerezni – jóval kevésbé gyakori” – mondta Katona Márton, a Corvinus adjunktusa.

Fontos tanulsága a vizsgálatnak, hogy tudomásul kell venni, a mai 65 évesek már nem olyanok, mint 20 évvel ezelőtti kortársaik. A székesfehérvári nyugdíjas klubokat ma az érintett lakosságnak csupán töredéke látogatja, tehát át kell alakítani a szemléletet és az intézményrendszert. Ma már például az idősek biztonságérzetéhez kapcsolódik, hogy megfelelően tudják használni a számítógépet, az okostelefont, hiszen még az is előfordulhat, hogy tíz-húsz év múlva a 80 éves embernek kell irányítania az őt ápoló robotot.

Kortárs tréner, nyugdíjaskötvény, memóriatréning, integrált lakópark

A városvezetés kérésére a kutatók javaslatcsomagot állítottak össze a helyzet javítására. Az ajánlás egyik eleme szerint „ezüsthangelni” kell a digitális világot, hiszen a kódokat, az algoritmusokat ma

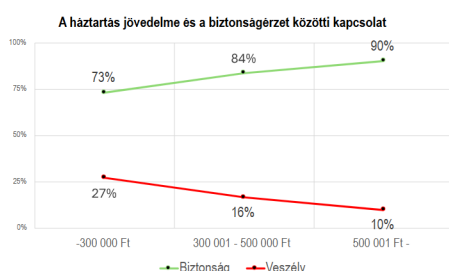
olyan 20-30 éves fiatalok alkotják meg, akiknek alig van rálátásuk az idősek világára. Ezüstgenerációs trénernek sajátíthatnák el a ChatGPT promptolását, a mesterséges intelligencia hatékony alkalmazását és taníthatnák meg kortársaikat a használatukra. Szerepel a javaslatok közt egy speciális banki konstrukció, az ezüsthíd nyugdíjaskötvény, vagy az ún. új életstílusú lakópark is, ahol például a demenciával élők mellett a rászoruló egyetemistáknak is lenne helye. Kulcskérdés az időskori aktivitás, a testedzés, és a mentális egészség megőrzése, a memóriatréning, az esetlegesen kialakuló demencia kezelése, a súlyos tünetek késleltetése.

„A javaslataink segítenek abban, hogy a nyugdíjasok élete ne szegénységben, betegségben, magányosan teljen, ne a jelentéktelenné válás és a félelem legyen meghatározó az életükben. Székesfehérvár minden adottsággal rendelkezik ahhoz, hogy itt jöjjön létre a SilverLab – Nemzeti Idősödésügyi Innovációs Referenciaközpont, amely nyitott társadalmi innovációkkal járulhatna hozzá az előregedő települések megújulásához, az 55 éven felüliek jóllétéhez” – mondta Rosta Miklós, a Corvinus docense.

A kutatócsoporttal interjú is készült a Corvinus honlapján, amely [itt](#) olvasható a [kutatási összefoglalóval](#) együtt.

Sajtókapcsolat:

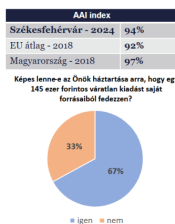
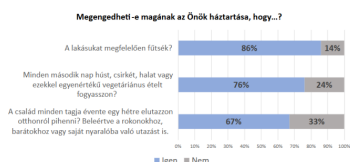
- press@uni-corvinus.hu

© Budapesti Corvinus Egyetem

A háztartás jövedelme és a biztonságérzet közötti kapcsolat.

Szegénységi küszöb feletti aránya

© Budapesti Corvinus Egyetem

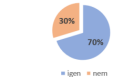
Szegénységi küszöb feletti aránya.

Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

AAI index	Arány (%)
Székesfehérvár - 2024	71,88%
EU átlag - 2018	84,3%
Magyarország - 2018	56,1% (89%-2014)

Minden alkalommal volt orvosnál és kapott is ellátást, amikor szüksége volt rá?

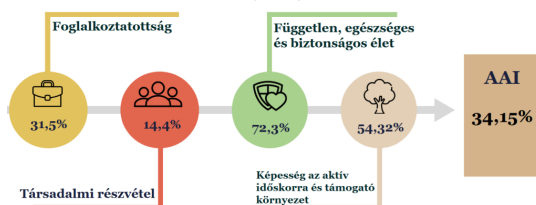
Előfordult-e az elmúlt 12 hónapban, hogy szüksége volt orvosi vizsgálatra, kivéve fogszárat?

© Budapesti Corvinus Egyetem

Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

Aktív idősödési index (AAI) - Székesfehérvár

© Budapesti Corvinus Egyetem
Aktív idősödési index (AAI) - Székesfehérvár.

© Budapesti Corvinus Egyetem
A kutatócsoport (balról jobbra): Dr. Rosta Miklós, Farnady Judit, Katona Márton, Weber László György.

Eredeti tartalom: Budapesti Corvinus Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=22948>